

РЕШЕНИЕ

№ 238

гр. Нова Загора, 19.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – НОВА ЗАГОРА в публично заседание на двадесет и втори ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: РОСИЦА СТ. НЕНОВА

при участието на секретаря Диана М. Дечева
като разглежда докладваното от РОСИЦА СТ. НЕНОВА Гражданско дело № 20222220100201 по описа за 2022 година

Производството е по чл.79 от ЗПУПС във вр. с чл.86 от ЗЗД.

В Районен съд – Стара Загора е постъпила искова молба от С. В. В. с ЕГН ***** и постоянен адрес: *****, чрез пълномощника му адв.Х.И.А.. от АК - Сливен против „БАНКА ДСК“ АД с ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление: гр.София 1036, район „Оборище“, ул.„Московска“ № 19 с правно основание чл.79 от Закона за платежните услуги и платежните средства във вр. с чл.86 от ЗЗД, с цена на иска: 6030.65 лв., от които 5855.00 лв. - главница и 175.65 лв. - лихва за забава.

В исковата си молба ищецът посочва, че работи в мини „Марица изток-Рудник 2“ АД и заплатата му се превеждала по банкова сметка в „Банка ДСК“. По тази причина от близо 20 години насам бил клиент на банката като физическо лице и имал открита банкова сметка с IBAN ***** а също и потребител на електронната услуга „ДСК Директ“, която била услуга за онлайн банкиране в електронната система на Банка ДСК. Разяснява, че електронното банкиране се осъществявало, като ищецът влизал в онлайн услугата „ДСК Директ“ с потребителското си име и парола. За да извърши успешно разплащане, допълнително ищецът въвеждал в системата ПИН-код, а за всяко отделно плащане получавал от банката на мобилния си телефон и друг 10-цифрен код, който въвеждал в системата. Електронните разплащания ищецът твърди, че извършвал основно от домашния си лаптоп и по изключение - от мобилния си телефон, както и че лаптопът му бил заключен с пароли и се ползвал единствено от него.

В исковата си молба ищецът твърди, че на 11.10.2021 г. от горепосочената му банкова сметка, чрез електронното му банкиране, неизвестни лица по неясен за него начин били извършили 3 броя нежелани и неразрешавани от него платежни операции, които бил подчертал в приложеното извлечение от сметка, издадено от Банка ДСК, а именно:

1. Плащане в размер на 2990 лв. от 11.10.2021 г. към банкова сметка ***** на името на лицето Ц.Ц. /непознато за него лице/, с основание за превода „захранване“. Преводът към това лице бил извършен от 0,23ч до 0,24ч на 11.10.2021 г. /за датата и часът на извършената трансакция ищецът прилагал компютърна разпечатка, представляваща снимка от екрана на лаптопа му/.

2. Отмяна на платежно нареждане за 5879.88 лв. в полза на търговеца „Булспейс“ ЕООД и връщане на сумата 5879.88 лв. в сметката на ищеца, за което била начислена такса в размер на 10 лв.

3. Плащане на 5855 лв. с уникален регистр.номер ORN 1110210000123 от 11.10.2021 г. към банкова сметка ***** на името на лицето В.В. /непознато за нрго лице/, с основание за превода „захранване“, за което била начислена такса в размер на 13 лв. Преводът бил извършен от 10,14ч до 10,16ч на 11.10.2021 г. /видно от приложената компютърна разпечатка, представляваща снимка от екрана на лаптопа на ищеца/.

Ищецът твърди още в исковата си молба, че на датата 11.10.2021 г. /понеделник/, когато са били извършени горепосочените платежни операции забелязал, че мобилният му телефон нямал обхват и не работел. Ето защо същия ден около 13,30 часа ищецът отишъл в магазина на мобилния оператор „Виваком“ в Нова Загора, където служителката констатирала, че сим-картата му не работи. Въпреки, че ищецът положил много усилия, не успял да я задейства и се наложило да постави нова сим-карта в телефона.

Междувременно ищецът забелязал и липсата на парични средства по банковата си сметка и веднага отишъл в „Банка ДСК“, където подал молба с вх.рег.№ 1903-10-00932/11.10.2021 г. да му бъдат възстановени сумите 2990 лв. и 5855 лв., преведени по сметките на лицата Ц.Ц. и В.В., тъй като ищецът не бил нареждал тези преводи. От банковия офис в Нова Загора му дали възможност да говори по телефона с централата им в София, откъдето на му било казано, че относно сумата 5855 лв. уж той им се бил обадил по-рано същия ден по телефона, защото бил искал да си отмени плащането към „Булспейс“ ЕООД, като твърди, че това обаче не било вярно - ищецът заявява, че той не бил този човек, който се е обаждал в банката по телефона по-рано същия ден, защото точно тогава предиобед е нямал обхват и не е можел да ползва телефона си. Подобно обяснение от страна на банката на ищеца му се сторило странно, защото съвпадало с повредата на телефона му по-рано през деня, а и защото по телефона банката не можела да провери кой точно е човекът, който се обажда, нито пък би следвало по телефон да се вършат действия, които са елемент от електронното банкиране. На ищеца му правело впечатление и това, че трансакциите, които „захранват“ сметките на двете непознати за него лица, били извършени чрез системата RINGS, а доколкото на ищеца му било известно, в електронния продукт „ДСК Директ“ потребителите не могли да ползват тази система.

Тъй като горепосочените неразрешени платежни операции навели ищеца на мисълта за злоумишлени действия от страна на трети неизвестни за него лица, на 12.10.2021 г. той сезирал Районна Прокуратура, която наредила извършване на предварителна проверка с вх.№ 5210/2021 г., по която дал писмени сведения.

Предвид изложените в исковата молба обстоятелства ищецът счита, че горепосочените платежни операции представлявали неразрешени платежни операции по смисъла на чл.70 от ЗПУПС, тъй като нито били нареждани от него, нито пък той бил давал съгласие за тяхното извършване. Ищецът не познавал лицата Ц.Ц. и В.В., чиито сметки бил уж „захранил“, и ищецът нямал причина да изпраща пари на непознати хора, с които нямал взаимоотношения.

Твърди още и че нямал и не е имал причина и да отменя извършеното лично от него нареждане да се платят 5879.88 лв. в полза на „Булспейс“ ЕООД, относно което сочи, че Нареждането за плащане направил лично той по-рано - на 09.10.2021 г. /събота/ от 8,05ч до 8,07ч. с цел да заплати на продавача „Булспейс“ ЕООД за поръчана от него доставка /слънчев панел/, който му бил доставен коректно след датата на банковите неуредици. Ето защо, за да заплати доставената му стока, ищецът се видял принуден да вземе кредит, който ще връща с договорна лихва, от което също търпял допълнителни вреди. В обобщение: За ищеца нямало никаква логика да откаже да плати поръчана от него стока и да насоча същата парична сума, за да „захрани“ сметката на лице, което не познава и с което нямал никакви взаимоотношения.

В исковата молба се излага, че на 12.10.2021 г. сумата 2990 лв. по едната платежна операция му била възстановена от „Банка ДСК“ и за тази сума ищецът нямал претенции към банката. Ищецът бил уверен, че макар и по-късно ответникът ще му възстанови и сумата 5855 лв., но до настоящия момент обаче това не било сторено. Нещо повече - ищецът бил в неизвестност какво изобщо било становището на банката по тази операция, тъй като нямам какъвто и да е писмен отговор нито на първоначалната му молба от 11.10.2021 г., нито на по-късно подаваните от него молби с цел напомняне на случая и получаване на копия от документи. Ищецът твърди, че така описаните обстоятелства в исковата молба и разпоредбата на чл.79 от ЗПУПС, го мотивирали да предяви настоящия иск.

С исковата си молба ищецът моли съда да постанови решение с което да осъди „Банка ДСК“ АД с ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление гр. София, ул.,

Московска" № 19, да му заплати, както следва: Сумата 5855 лв., представляваща стойността на неразрешената от ищеца платежна операция с уникален регистрационен номер ORN 1110210000123 от 11.10.2021 г., извършена към банкова сметка ***** на името на лицето В.В., с основание за превода „захранване“, както и 175.65 лв. мораторна лихва за забава върху главницата 5855 лв., считано от 13.10.2021 г. до датата на подаване на настоящата искова молба, ведно със законната лихва върху главницата 5855 лв., считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, както и направените по делото разноски.

Ищецът представя писмени доказателства по опис и прави доказателствени искания с цел доказване на облигационната ми връзка с банката-ответник, на осн. чл.190 от ГПК, съда да изиска от ответника да представи намиращите се у него екземпляри от: 1. Договор за откриване на платежна сметка между него и Банка ДСК; 2. Договор за електронно банкиране между него и Банка ДСК; 3. Общи условия, подписани от него по тези договори, които и общи условия, които да са актуални към датата 11.10.2021 г., като сочи, че не бил запазил при себе си посочените документи, тъй като бил дългогодишен клиент на банката и се е опитал сам да се снабди с тях, за което подал молби вх.рег.№ 1903-10-00029 и вх.рег.№ 1903-10-00030 на Банка ДСК, и двете от 17.01.2022 г., но до настоящия момент нямал отговор по тях.

В законоустановения срок по чл.131 от ГПК ответника „БАНКА ДСК“ АД, с ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление: гр. София 1036, район " Оборище", ул. „Московска" № 19 заявява, че предявеният главен иск за заплащане на сумата от 5855 лева, представляваща стойността на твърдяната като неразрешена платежна операция от 11.10.2021 г. бил допустим, но по същество се явявал неоснователен и недоказан, както и че искът за заплащане на законна лихва също се явявал неоснователен и недоказан.

В отговора на исковата молба относно обстоятелствата, на които се основавал искът, ответникът посочва следното:

1. На 22.05.2003 г. между „Банка ДСК“ АД /Банката/ и С. В. В. бил сключен договор за разплащателна сметка (Приложение № 1), по силата на който Банката открива на името на титуляра разплащателна сметка в лева. На 02.06.2006 г. между „Банка ДСК“ и С. В. В. било подписано Искане за ползване на услуги, предлагани чрез ДСК Директ (Приложение №2), променено и допълнено с Искане за промяна на достъп до ДСК Директ за граждани от 14.09.2011 г. (Приложение № 3) и Искане за достъп/промяна на достъп до ДСК Директ за граждани от 28.04.2015 г. (Приложение № 4). При подписване на документа по Приложение 3, на ищеца В. бил предоставен достъп до разплащателната му сметка през електронните канали на банката, като му било връчен лично запечатан плик с потребителско име и парола за достъп, получаването на който той бил удостоверил с подписа си. С искането за промяна на достъп от 28.04.2015 г., ищеца бил заявил, че желае да активира функционалността за преводи от разплащателната си сметка към сметки на трети лица и към сметки в други банки, като уговореният начин за авторизиране на преводите бил чрез цифров сертификат от Банка ДСК. Еднократният код за инсталиране на сертификата, както и уникалните кодове за авторизиране на всяка транзакция, се изпращали на посочения от клиента мобилен номер, а именно ***** С подписването на този документ, В. декларирал, че е запознат с Общите условия за ползване на услугите, предлагани чрез електронните канали на банката и ги приемал безусловно. В допълнение, на 05.12.2019 г., между него и „Банка ДСК“/ответника/ бил подписан Рамков Договор за предоставяне на платежни услуги (Приложение № 5), към който били приложими Общите условия на Банка ДСК за предоставяне на платежни услуги. След предоставяне на възможността за активно банкиране и преводи по сметки на трети лица и към сметки, открити в други банки, В. бил извършвал нееднократно преводи, оторизирани по горепосочения начин, без каквито и да е последващи оспорвания или други проблеми.

2. На 11. 10.2021 г. до електронното банкиране ДСК Директ на В. бил осъществен достъп, като за идентификация били използвани потребителското име и парола, които му били предадени лично в запечатан плик и известни единствено на него. Потребителското име и парола били въведени правилно от първия път. Подготвени били две платежни нареждания, от които едното за сумата от 2990 лева и другото за сумата от 5855 лева, като данните за преводите (IBAN и име на получател, сума на превод и пр.) били въведени ръчно.

Платежните операции били потвърдени по ред и начин, надлежно уговорен в сключените договори и приложимите към тях общи условия, а именно чрез използване на персоналния цифров сертификат, издаден от Банка ДСК, въвеждане на четирицифрения

ПИН номер на сертификата, както и въвеждане на еднократния цифров код генериран за конкретната операция и изпратен като SMS съобщение на посочения от клиента телефонен номер. Съгласно чл.62.7. от приложимите Общи условия, използването на горната комбинация от способи и средства имало действието на правновалиден електронен подпис по смисъла на чл.13 от ЗЕДЕУУ, който в отношенията между клиента и банката било приравнен на саморъчен подпис. По отношение въведените ПИН код за ползване на персонален цифров сертификат и еднократен код от SMS, с които е било наредено плащането, ответника уточнявал следното: четирицифреният ПИН код за персонален цифров сертификат бил въведен правилно при потвърждаване на превода. Този код се въвеждал ръчно, без използване на клавиатура. Този код бил избран от титуляря и следвало да е известен единствено на него. Кодът не можел да бъде сменен дори при осъществен неоторизиран достъп през акаунта на потребител - смяната на четирицифрения ПИН код била възможна само след въвеждане първо на стария ПИН код, след това се въвеждал двукратно нов. ПИН кодът бил въведен правилно от първи опит, без неуспешни опити; полученият еднократен SMS код с временна валидност бил изпратен на 11.10.2021 г. на заявения в договора за достъп до електронните канали на Банка ДСК мобилен телефонен номер и същият код бил използван за потвърждение на операцията. Ответника пояснявал, че всеки SMS, с който на клиента се изпраща код за потвърждение на операцията съдържал в себе си сумата на операцията, бенефициента и номера на неговата банкова сметка, както и ответника изрично подчертава, че към датата и часа на изпълнение на оспорваната платежна операция, БАНКА ДСК не била получавала каквато и да е информация за нередности при функционирането на телефонния номер, посочен от клиента. Операцията била коректно регистрирана и осчетоводена в системите на банката, като не е била засегната от техническа повреда или друг недостатък в услугата, предоставяна от банката.

В отговора на исковата молба ответника „Банка ДСК“ АД прави следните възражения по основателността и обосноваването на твърдяните в исковата молба обстоятелства, а именно:

1. По иска за заплащане на 5855 лв.. представляващи стойността на твърдяно неразрешена платежна операция от 11.10.2021 г.. извършена чрез Интернет банкиране ДСК Директ.

С исковата молба се твърдяло, че преводът за 5855 лв., извършен на 11.10.2021 г., чрез системата за интернет банкиране на „Банка ДСК“ АД - ДСК Директ от сметка на ищеца в Банка ДСК ***** по сметка с IBAN ***** с титуляр В.В., била неразрешена платежна операция по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС), като се претендира възстановяване на сумата на неразрешената платежна операция. Ответника заявява в отговора на исковата молба, че твърденията, респективно исковата претенция на ищеца, били неоснователни и недоказани. Ответника счита, че при изпълнение на процесния превод Банка ДСК била спазила всички нормативно и договорно установени между страните изисквания за това и не са налице основания за ангажиране на отговорността ѝ съгласно ЗПУПС, тъй като:

1. съгласно чл.78, ал.1 от ЗПУПС банката по безспорен начин била установила автентичността на платежна операция, нейното точно регистриране и осчетоводяване и операцията не е била засегната от техническа повреда или друг недостатък а услугата, предоставяна от Банката.

2. съгласно чл.100 от ЗПУПС, при изпълнение на процесната операция, банката била приложила процедура за задълбочено установяване на идентичността на наредителя на операцията. В изпълнение на задълженията си по цитирания член, банката прилага комбинация от два независими елемента, както следва:

- знание (нещо, което само ползвателят знае), а потребителското име и парола и четирицифреният ПИН код на цифровия сертификат, който е избран от титуляря на сметката, тоест не се генерира от банката или от трето лице), известен е единствено на него, не може да бъде запаметен в браузър или друго подобно средство за запазване на пароли и
- притежание (нещо, което само ползвателят притежава) За потвърждение на операцията бил изпратен еднократен SMS код с временна валидност на мобилен телефон, който бил заявен лично от ползвателя

В отговора на исковата молба ответника заявява, че конкретните му съображения в

подкрепя на всяко от горните твърдения били следните:

1. А) Автентичността на платежното нареждане, правомерното използване на платежния инструмент, точното регистриране и осчетоводяване на платежната операция, както и това, че тя не била засегната от техническа повреда или друг недостатък в предоставяната от Банката платежна услуга, била установена от банката по безспорен начин.

Съгласно чл.62.7 от Общите условия за ДСК Директ от 01.09.2021 г., действащи към датата на сключване на Договора за достъп до електронните канали (Приложение № 6), „Използване на някоя от следните комбинации от персонализирани средства за сигурност има действието на правно валиден електронен подпис по смисъла на чл.13 от ЗЕДЕУУ, който в отношенията помежду си страните приравняват на саморъчен и който се използва за подписване на електронни платежни нареждания или други електронни документи: 62.7.2. персонален цифров сертификат и ПИН за него, еднократен SMS код;

Посочва се, че от изложеното следвало, че между „Банка ДСК“ АД и С. В. била налице валидна уговорка за това, че използването на комбинацията от посочените персонализирани средства за сигурност (потребителско име и парола, както и комбинацията от персонален цифров сертификат, еднократен SMS код и ПИН), представлявало правно валиден електронен подпис, който се приравнявал на саморъчен. В тази връзка, в отношенията между Банка ДСК и С. В. свързани с ползването на електронните канали на Банка ДСК, подписаните с посочените комбинации от персонализирани средства за сигурност електронни документи и изявления представляват и се приемали за валидни, саморъчно подписани от С. В. електронни документи и изявления.

От приложените към настоящия отговор на исковата молба писмени доказателства правомерното използване на платежния инструмент и автентичността на процесния превод била установена по следния начин:

- достъпът бил осъществен с използване на персонализираните средства за сигурност - потребителско име и парола, с които в системата е регистриран клиент С. В.. Потребителското име и парола били въведени от първия път, без грешни опити.

По този начин Банката била проверила правомерното използване на платежния инструмент и то точно от С. В. съгласно чл.78, ал.3 от ЗПУПС.

- преводът бил подписан с договорения между страните електронен подпис (комбинацията от персонализирани средства за сигурност - персонален цифров сертификат, издаден от Банката, ПИН код за него и еднократен код получаващ със SMS на регистрирания в банката мобилен телефонен номер на клиента: ***** който, на основание чл.13 от ЗЕДЕУУ, страните били приравнили на саморъчен в отношенията им, свързани с ползването на електронните канали. По този начин била проверена автентичността на операцията съгласно чл.78, ал.1 от ЗПУПС.

- При подписването били въведени: четирицифрен ПИН код за персонален цифров сертификат, който бил введен правилно от първия път. Този код се въвеждал ръчно, не чрез клавиатурата на компютъра, а чрез специално визуализирана на екран клавиатура, от която цифрите се избирали от клиента, което гарантирало още по-голяма сигурност. Съгласно чл.62, т.3.1 от Общите условия за предоставяне на платежни услуги - ПИН кодът бил свързан с инструмента за отдалечен достъп до сметка, като представлявал комбинация от цифри, и бил известен само на клиента - не се предоставял от Банката. Определеният от клиента допълнителен четирицифрен ПИН код бил необходим за използване на цифровия сертификат, инсталиран на централизиран сървър на Банката и се въвеждал всеки път при подписване на платежни нареждания;

- код с временна валидност, получен със SMS. Кодът бил изпратен на 11.10.2021 г. на заявения в договора за достъп до електронните канали на Банка ДСК мобилен телефонен номер, който се използвал лично от В.. За допълнителна сигурност на своите клиенти Банка ДСК била осигурила, на екрана на устройството, на което се извършва операцията, да се визуализира съобщение, с което Банката подканва наредителя за допълнителна проверка на въведените данни за получател в платежното нареждане.

Преводът бил извършен в съответствие с посочения в платежното нареждане уникален идентификатор (IBAN) и по смисъла на чл.90 от ЗПУПС същият бил изпълнен точно от Банка ДСК. Операцията била и коректно регистрирана и осчетоводена, като не

била засегната от техническа повреда или друг недостатък в услугата, предоставяна от Банката.

Въз основа на описаните факти, автентичността на подаденото електронно платежно нареждане била установена по безспорен начин, като то било подписано съгласно уговорения между Банката и В. ред и начин, както и предвид използваните персонализирани средства за сигурност и високата им степен на защита. В този смисъл Банката, в качеството на доставчик на платежни услуги, била изпълнила добросъвестно операцията в съответствие с редовно от външна страна нареждане на лице, което е било успешно идентифицирано и за нея е било налице обективизирано недвусмислено съгласие по смисъла на чл.70, ал.3 от Закона за платежните услуги и платежните системи. Операцията била коректно регистрирана и осчетоводена, като не е била засегната от техническа повреда или друг недостатък в услугата, предоставяна от Банката. Към момента на изпълнение на оспорената платежна операция не са били налице данни, които да показват, че същата е неразрешена.

В отговора на исковата молба ответника „Банка ДСК“ АД заявява, че счита, че при изпълнение на процесния превод Банка ДСК била спазила всички договорно установени задължения, поради което не били налице основания за ангажиране на отговорността на „Банка ДСК“ АД съгласно ЗПУПС.

1. Б) Твърди се, че при изпълнение на процесната операция, „Банка ДСК“ АД била приложила процедура за задълбочено установяване на идентичността на наредителя на операцията. В процесния случай, чрез използването на всички описани в т.1 А) персонализирани средства за сигурност, чрез които съгласно Общите условия за предоставяне на платежни услуги, действащи към датата на извършване на платежната операция, се установява идентичността на Клиента и установява автентичността на наредените от него платежни операции от разстояние, Банката не само била проверила правомерното използване на платежния инструмент - интернет банкиране (чл.78, ал.3 ЗПУПС) и била проверила автентичността на платежната операция (чл.78, ал.1 от ЗПУПС), но и била приложила процедурата си за задълбочено установяване на идентичността съгласно императивното изискване на чл.100 от ЗПУПС. Процедурата включвала комбинация от две или повече от посочените в чл.62 и сл. от Общите условия, персонализирани средства за сигурност, всяко от които независимо, така че нарушаването на някой от елементите да не влияе на надеждността на останалите елементи (чл.100, ал.5 от ЗПУПС). В конкретния случай използваните при нареждане на процесната платежна операция персонализирани средства за сигурност (персонален цифров сертификат, ПИН код за него, еднократен код с временна валидност, получаван чрез SMS), отговаряли на минимума от два от включените независими елементи съгласно чл.100, ал.4 от ЗПУПС:

- знание (нещо, което само ползвателят знае) - тези елементи са от една страна потребителското име и парола за регистриране и достъп до ДСК Директ. Без въвеждането им достъпът до електронния канал бил изобщо невъзможен, респективно не можело да се стигне до подаване на платежно нареждане от разстояние. Като знание се определяло също така и 4-цифреният код за ползване на персоналния цифров сертификат, който бил известен единствено на ползвателя;

- притежание (нещо, което само ползвателят притежава) - това бил мобилният телефон, на който се получава чрез SMS еднократният код с временна валидност.

Ответникът твърди в отговора си, че било очевидно, че дори и някой от посочените елементи да бъде компрометиран, каквито доводи навеждал ищеца по отношение на СИМ картата си (не като достъп до самото мобилно устройство, а като връзка с мобилната мрежа), при спазване на предвидените в договора за ползване на електронните канали и общите условия към него задължения за опазване на потребителското име и парола, както и на 4-цифреният код за персоналния сертификат, които само В., като ползвател на услугата би следвало да знае, платежна операция не можела да бъде наредена без знанието и активното действие/нареждане на ползвателя на електронните канали.

От изложеното било видно, че при изпълнение на процесната платежна операция, банка ДСК била изпълнила задължението си да извърши задълбочено установяване на идентичността на Клиента съгласно изискванията на чл.100 от ЗПУПС. Доколкото, при прилагане на задълбочено установяване на идентичността, нарушаването на някой от елементите не влияе на надеждността на останалите елементи (чл.100, ал.5 от ЗПУПС), то се налагал изводът, че дори и някои от използваните от С. В. персонализирани средства за сигурност да са били компрометирани - например мобилен телефон, то операцията не би било възможно да бъде наредена, ако В. е бил положил дължимата грижа за запазване на

останалите средства за сигурност.

С оглед изложеното в отговора на исковата молба, ответника считал, че при изпълнение на процесния превод Банка ДСК, при спазване и прилагане на всички нормативно установени задължения, свързани с подаване на платежни нареждания от разстояние, била установила автентичността на подаденото платежно нареждане, като не били налице основания за ангажиране на отговорността ѝ съгласно ЗПУПС.

Относно искането за законна лихва, в отговора на исковата молба ответника заявява, че доколкото задължението за лихва лио акцесорно, а главният иск бил неоснователен счита, че и искът за законна лихва върху сумата по главния иск следвало също да бъде отхвърлен като неоснователен.

1. Във връзка с установяване на това, че при изпълнение на процесния превод Банка ДСК е положила необходимите усилия да установи, че е нареден от титуляря на банковата сметка, като го е идентифицирала по установения за целта начин, молим да допуснете назначаването на вещо лице по съдебно-техническа (компютърна) експертиза, което след проверка в системата на Банка ДСК да даде заключение по въпроси, посочени изчерпателно в отговора.

Ответникът представя писмени доказателства по опис.

Моли съда да постанови съдебен акт, с който да отхвърли изцяло предявените срещу „Банка ДСК“ АД искове от С. В., като неоснователни и да прекратите производството и да му присъди и направените съдебно-деловодни разноски, както и такива за юрисконсултско възнаграждение на основание чл.78, ал.1, във вр. с ал.8 от ГПК, във вр. с чл.7, ал.5. във вр. с ал.2 от Наредба №1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

С протоколно определение съдът е назначил изготвянето на съдебно-техническа компютърна експертиза, която да отговори на поставените от страните въпроси и такава е представена от вещото лице инж.К. Х. К..

В открито съдебно заседание на 11.08.2022 г. е изслушано вещото лице и му е поставена допълнителна задача, заключението по която е представено в срок.

В съдебното заседание на 29.09.2022 г. вещото лице поддържа изцяло представеното заключение и внася разяснения.

Разпитана е и свид.Й.С.В. - майка на ищеца.

Постъпило е и писмо с № пр.пр.9321/2022 г. от 07.11.2022 г. от Софийска градска прокуратура с която са изпратени по делото - Заверено копие от справка от мобилен оператор „А1 България“ ЕАД - 1л; заверено копие на справка от мобилен оператор „БТК“ ЕАД, ведно с приложение - 4 листа и Заверено копие от справка от мобилен оператор „А1 България“ ЕАД - 1 лист.

В последното по делото о.с.з. ищеца С. В. В., редовно призован - не се явява. За него се явява адв.Х.И.А.. от АК - Сливен, редовно упълномощена от по-рано.

Ответника „Банка ДСК“ АД, редовно призован - за нея се явява гл.юрк.Р. Г., редовно упълномощена от по-рано.

На основание чл.176 от ГПК съдът е задължил процесуалният представител на ответника да отговори на поставените му от ищцова страна въпроси, а именно:

Защо по едната операция, която е описана в исковата молба сумата е възстановена на ищеца, а за другата операция която е предмет на делото сумата не е възстановена?

Гл.юрк.Г. е отговорила, че няма необходимата компетентност да отговори на този въпрос и счита че в отговора на исковата молба достатъчно добре било обяснено това.

Запитана, дали е сезирала Банка ДСК компетентните органи за наличие на измама по настоящия казус, гл.юрк.Г. отвърща, че няма такава информация и не може да отговори категорично на този въпрос и ако съдът прецени за необходимо - моли въпросите да бъдат поставени официално на ответника, а не на нея и съобразно информацията която имал водещия представител на банката делото - г-н Ц.И. би се ангажирал да отговори, ако съдът прецени, че това е важно за изясняване на обективната истина.

Относно посоченото в отговорите адв.А. заявява, че счита, че сезирането на компетентните органи в случая е в основна тежест на банка ДСК и тъй като същата не била представила доказателства затова, счита че не следва да се препраща към други органи, видно било от отговора на исковата молба, че не разполагат с такива и счита за

задоволително посоченото в отговора на исковата молба, че няма доказателства. Посочва още, че представя списък на разноските.

В заключителната си пледоария процесуалния представител нба ищеца адв.А. моли съда при решаване на делото, да отчете неговата специфика и факта, че приложимия закон възпроизвеждал европейска директива в сферата на електронните разплащания. Общозвестен факт бил стремежа на ЕС за ограничаване на плащанията в брой и за повсеместното ползване на електронните разплащания, ето защо в тази връзка много от правните норми, които следвало да намерят приложение се отклонявали от общите правни принципи.

Моли съдът да уважи предявения иск, като напълно основателен и доказан и да присъди на ищеца направените по делото разноски, съгласно представения списък, тъй като банката не доказала наличието на обстоятелства, които да изключват нейната отговорност, а именно наличието на измама относно ищеца и наличието на грубо неизпълнение на нейните договорни задължения. Моли за срок в който да представи писмена защита по делото в която да изложи подробно съображенията си.

Гл.юрк.Г. моли съда да не уважава предявения от ищеца иск, като неоснователен и недоказан и да й предостави срок за представяне на писмена защита. Също претендира присъждане на разноски по делото - 200.00 лева за възнаграждение на вещото лице по първоначалната експертиза, 50.00 лева за допълнителната задача към вещото лице, както и юрисконсултско възнаграждение, съобразно Тарифата за правна помощ.

Съдът е предоставил на страните срок за представяне на писмени защиты по делото и такива са представени.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните и като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Съдът приема представените от страните писмени доказателства, а именно: извлечение от банкова сметка № 00000000001471530 за периода от 09.10.2021 г. до 25.10.2021 г., снимка разпечатана от личния лаптоп на ищеца, показваща последователно дата и час на извършени електронни разплащания в продукта „ДСК Директ“, авизо за издадено преводно нареждане за кредитен превод за сумата от 2990.00 лв. от 11.10.2021 г. на л.9 от делото, авизо за издадено преводно нареждане за кредитен превод за сумата от 5844.00 лв. от 11.10.2021 г. на л.10 от делото, молба от С. В. В. с рег.№ 1903-10-00932/11.10.2021г. на л.11 от делото, напомнителна молба от С. В. В. с рег.№ 1903-10-0029/17.01.2022 г. на л.12 от делото, молба от С. В. В. с рег.№ 1903-10-00030/17.01.2022 г. на л.13 от делото, разпечатка от компютър за начина на изчисляване на законната лихва - на л.14 от делото, справка за актуално състояние на „Банка ДСК“ АД на л.15 и л.16 от делото, списък на разноските направени от С. В. В. - на л.17 от делото, Общи условия на „Банка ДСК“ АД за предоставяне на платежни услуги в сила от 01.09.2021 г., приложение № 1, Рамков договор за предоставяне на платежни услуги от 05.12.2019 г. /приложение № 5/, общи условия на „Банка ДСК“ ЕАД за предоставяне на платежи услуги в сила от 18.11.2019 г., искане за достъп/промяна на достъп по ДСК Директ за граждани /приложение № 4/, искане за промяна на достъп до ДСК Директ за граждани /приложение № 3/, искане за ползване на услуги предлагани чрез ДСК Директ /приложение № 2/, договор за разплащателна сметка в лева на физически лица от 22.05.2003 г., справка за сигн.№ 190300 и за ЕГН *****/1 запис/ - на л.54 от делото, пълномощно, известие за доставяне, пълномощно на л.67 от делото, постановление за изпращане по компетентност с вх.№ 5210/2021 г. ТО-НЗ № 379/2021 г. от 23.03.2022 г., молба от С. В. В., Заверено копие от справка от мобилен оператор „А1 България“ ЕАД с изх.№ 10451/03.06.2022 г., ведно с четири листа приложения, Заверено копие от справка от мобилен оператор „А1 България“ ЕАД с изх.№ 4669/09.03.2022 г. - 1л., заверено копие на справка от мобилен оператор „БТК“ ЕАД /Виваком/ с рег.№ Е-2201/08.03.2022 г. - 1 лист, списък на разноските направени от С. В. В. по гр.д.№ 201/2022 г. по описа на РС - Нова Загора, платежни нареждания, адвокатско пълномощно, юрисконсултско пълномощно, приобщената по делото съдебно-техническа компютърна експертиза на вещото лице инж.К. Х. К. и допълнителна такава, както и гласните доказателства събрани в съдебно заседание.

Претендираните от ищеца права произтичат от сключения на 22.05.2003 г. между страните Договор за разплащателна сметка, по силата на който Банката открива на името на титуляра разплащателна сметка в лева. На 02.06.2006 г. същите страни било подписано Искане за ползване на услуги, предлагани чрез ДСК Директ (Приложение № 2), променено и

допълнено с Искане за промяна на достъп до ДСК Директ за граждани от 14.09.2011 г. (Приложение № 3) и Искане за достъп/промяна на достъп до ДСК Директ за граждани от 28.04.2015 г. (Приложение № 4).

При подписване на документа по Приложение № 3, на ищеца бил предоставен достъп до разплащателната му сметка през електронните канали на банката, като му било връчен лично запечатан плик с потребителско име и парола за достъп, получаването на който той е удостоверил с подписа си. С искането за промяна на достъп от 28.04.2015 г., В. заявил, че желае да активира функционалността за преводи от разплащателната си сметка към сметки на трети лица и към сметки в други банки, като уговореният начин за авторизиране на преводите бил чрез цифров сертификат от Банка ДСК. Еднократният код за инсталиране на сертификата, както и уникалните кодове за авторизиране на всяка транзакция, се изпращали на посочения от клиента мобилен номер, а именно ***** С подписването на този документ, той декларирал, че е запознат с Общите условия за ползване на услугите, предлагани чрез електронните канали на банката и ги приема безусловно. В допълнение на 15.12.2019 г. между страните бил подписан Рамков Договор за предоставяне на платежни услуги (Приложение № 5), към който са приложими Общите условия на Банка ДСК за предоставяне на платежни услуги. След предоставяне на възможността за активно банкиране и преводи по сметки на трети лица и към сметки, открити в други банки, В. извършвал многократно преводи, оторизирани по горепосочения начин, без каквито и да е последващи оспорвания или други проблеми.

Не се спори относно изложените факти, че ищеца, работел в мини „Марица изток-Рудник 2“ АД и заплатата му се превеждала по банкова сметка в ответното дружество и поради това от близо 20 години е клиент на „Банка ДСК“, като физическо лице и има открита банкова сметка с IBAN *****, както и че е потребител на електронната услуга „ДСК Директ“ за онлайн банкиране в електронната система на Банка ДСК. Същото се осъществявало, като ищецът влизал в онлайн услугата с негово потребителско име и парола, а за да извърши успешно разплащане, допълнително въвеждал в системата ПИН-код, като за всяко отделно плащане получавал от банката на мобилния си телефон и друг 10-цифрен код, който въвеждал в системата.

Ищецът твърди, че електронните разплащания извършвал основно от домашния си лаптоп и по изключение - от мобилния си телефон, като уточнява, че лаптопа му бил заключен с пароли и се ползвал единствено от него.

Твърди се от ищцова страна, че на 11.10.2021 г. от банковата му сметка, чрез електронното му банкиране, неизвестни лица по неясен за него начин били извършили 3 броя нежелани и неразрешавани от него платежни операции, а именно:

1. Плащане в размер на 2990 лв. от 11.10.2021 г. към банкова сметка ***** на името на лицето Ц.Ц. /непознато за него лице/, с основание за превода „захранване“ с превод извършен от 0,23ч до 0,24ч на същата дата.

2. Отмяна на платежно нареждане за 5879.88 лв. в полза на търговеца „Булспейс“ ЕООД и връщане на сумата 5879.88 лв. в сметката му, за което била начислена такса в размер на 10 лв.

3. Плащане на 5855 лв. с уникален регистр.номер ORN 1110210000123 от 11.10.2021 г. към банкова сметка ***** на името на лицето В.В. /непознато за него лице/, с основание за превода „захранване“, за което била начислена такса в размер на 13 лв. с превод извършен от 10,14ч до 10,16ч на 11.10.2021 г.

От ищцова страна се твърди, че на дата 11.10.2021 г., когато били извършени горепосочените платежни операции е забелязал, че мобилният му телефон няма обхват и не работи, поради което още същия ден около 13,30часа отишъл в магазина на мобилния оператор „Виваком“ в Нова Загора, където служителката констатирала, че сим картата му не работи. Въпреки, че положил много усилия, не успял да я задейства и се наложил да постави нова сим карта в телефона. Междувременно забелязал и липсата на парични средства по банковата си сметка и веднага отишъл в „Банка ДСК“, където подал молба с вх.рег.№ 1903-10-00932/11. 10.2021 г. да му бъдат възстановени сумите 2990 лв. и 5855 лв., преведени по сметките на посочените лица, тъй като той не бил нареждал тези преводи. От банковия офис в Нова Загора му дали възможност да говори по телефона с централата им в София, откъдето му било казано, че относно сумата 5855 лв. уж той им се бил обадил по-рано същия ден по телефона, защото искал да си отмени плащането към „Булспейс“ ЕООД, което той обаче посочва, като невярно и че той не бил този човек, който се е обаждал в банката по телефона по-рано същия ден, защото точно тогава предиобед нямал обхват и не

можел да ползва телефона си. Обяснението на банката му се сторило странно, защото съвпадало с повредата на телефона му по-рано през деня, а и защото по телефона банката не можела да провери кой точно е човекът, който се обаждат, нито пък би следвало по телефон да се вършат действия, които са елемент от електронното банкиране. Направило му впечатление и че трансакциите, които „захранват“ сметките на двете непознати за него лица, били извършени чрез системата RINGS, а доколкото му било известно, в електронния продукт „ДСК Директ“ потребителите не могли да ползват посочената система.

Посочените неразрешени платежни операции навели ищеца на мисълта за злоумишлени действия от страна на трети неизвестни за него лица, поради което на 12.10.2021 г. сезирал Районна Прокуратура, която наредила извършване на предварителна проверка с вх.№ 5210/2021 г. и е дал писмени сведения.

Според ищеца посочените платежни операции представляват неразрешени платежни операции по смисъла на чл.70 от ЗПУПС, тъй като нито били нареждани от него, нито пък бил давал съгласието си за тяхното извършване, не познавал лицата Ц.Ц. и В.В., чиито сметки бил „захранил“ и нямал причина да изпраща пари на непознати хора, с които няма взаимоотношения.

Ищецът заявява в молбата си, че на 12.10.2021 г сумата 2990 лв. по едната платежна операция му е възстановена от „Банка ДСК“ и за нея няма претенции и бил уверен, че по-късно ответникът ще му възстанови и сумата 5855 лв., което не било сторено и освен това бил в неизвестност какво изобщо било становището на банката по процесната операция, тъй като нямал какъвто и да било писмен отговор - нито на първоначалната му молба от 11.10.2021 г., нито на по-късно подаваните от него такива с цел напомняне и получаване на копия от документи.

Ищецът моли съда да постанови решение с което да осъди ответника „Банка ДСК“ АД, да му заплати сумата 5855 лв., представляваща стойността на неразрешената от ищеца платежна операция с уникален регистрационен номер ORN 1110210000123 от 11.10.2021 г., извършена към банкова сметка ***** на името на лицето В.В., с основание за превода „захранване“, както и 175.65 лв. - мораторна лихва за забава върху главницата, считано от 13.10.2021 г. до датата на подаване на настоящата искова молба, ведно със законната лихва върху главницата 5855 лв., считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, както и направените по делото разноски.

Следователно е предявен иск с правно основание чл.79 от Закона за платежните услуги и платежните средства във вр. с чл.86 от ЗЗД.

Ответника в законоустановения срок по чл.131 от ГПК представя писмен отговор, с който оспорва предявеният от ищеца иск, като неоснователни и недоказани и моли съда да постанови решение с което да ги отхвърли като такива. Излага подробни съображения.

Безспорно е обстоятелството, че са налице договорни отношения между страните по делото.

В тежест на всяка от страните бе да докаже твърденията си.

С цел изясняване на спора бе назначена съдебно-техническа компютърна експертиза и допълнителна такава.

В заключенията си по назначените му експертизи, вещото лице инж.К. Х. К. е извело следното:

Въпрос 1: Въведени ли са били правилно потребителското име и парола за вход в интернет банкирането ДСК Директ?

Потребителското име и парола за вход в интернет банкирането на ДСК са били въведени правилно, тъй като всяко несъответствие води до невъзможност за вход в системата.

Въпрос 2: Възможен ли е достъпът до интернет банкирането ДСК Директ без знание и въвеждане на потребителско име и парола?

За вход в „ДСК Директ“ се изисква оторизация на потребителя с потребителско име и парола. Неправилно въвеждане или несъответствие между потребител и неговата парола предизвикват автоматичен отговор от системата „Невалидно потребителско име или парола!“ и невъзможност да се продължи.

Въпрос 3: По какъв начин е бил подписан процесният превод на стойност 5855 лв., нареден на 11.10.2021 г., чрез интернет банкирането ДСК Директ, ползвано от С. В. и дали

този начин е този, договорен между Г-н В. и Банка ДСК?

Отговор: Наличната информация за вход в системата, наредените преводи и изпратените кратки текстови съобщения показват, че процедурата описана в договора е изпълнена изцяло. Реализиран е вход в системата с правилните потребител и парола, въведен е ПИН кода и десет цифрения код получен като SMS.

Въпрос 4: Въведен ли е бил правилно ПИН кодът за персонален цифров сертификат на С. В.?

Отговор: ПИН кодът, който се изисква за потвърждаване на банков превод е произволно избран от потребителя и е задължителен при всеки банков превод, нареден през онлайн банкирането на банка ДСК.

При грешно въведен ПИН от виртуалната клавиатура на електронната страница, процедурата по превода не може да бъде продължена. Следователно ПИН кодът е бил правилно въведен.

Въпрос 5: Възможен ли е превод по сметка в друга банка от ДСК Директ без знание и въвеждане на ПИН код за персонален цифров сертификат?

Отговор: Превод по сметка от „ДСК Директ“ без знание и въвеждане на ПИН код за персонален цифров сертификат не е възможен.

Въпрос 6: Въведен ли е бил правилно полученият чрез SMS код с временна валидност?

Отговор: За да бъде нареден превод, кода получен чрез кратко текстово съобщение трябва да съвпада с поискания от системата. След като превода е бил извършен, въведените данни са съвпаднали с поисканите от системата.

Въпрос 7: При извършване на процесната платежна операция, Банката приложила ли е процедура по задълбочено установяване на идентичността чрез използване на два или повече от следните независими елементи:

- 1) знание - нещо, което само ползвателят знае;
- 2) притежание - нещо, което само ползвателят притежава; 3) характерна особеност - нещо, което характеризира ползвателя? Нарушаването на някой от посочените елементи влияе ли на надеждността на останалите?

Отговор: От наличната информация се вижда, че банката е изпълнила описаната в договора процедура по задълбочено установяване на идентичността на клиента. Елементите за идентификация са независими и компрометиране на някой от тях не влияе на надеждността на останалите.

Въпрос 8: От прегледа на системата на Банка ДСК, установяват ли се данни, които да показват наличието на техническа повреда или друг недостатък в платежната услуга, предоставена от Банка ДСК?

Отговор: От базата данни налична на сървърите на банката е видно, че съществува информация за извършените преводи, изпратени SMS-и потребителски сесии. Няма данни за технически повреди или сринове в системата.

Въпрос 9: От какви устройства и от какви обичайни IP-адреси е ползвано електронното банкиране на ищеца?

Отговор: Според наличните данни на сървърите на банка ДСК IP адресите от които е посещаван сайта са различни, като най-често срещани за процесния период са: 90.154.161.208; 79.100.77.41; 79.100.71.180. Информацията достъпна през профила на ищеца е за ограничен период и към момента се виждат адреси: 62.73.104.201; 77.85.229.199; 46.10.85.214; 79.100.209.102; 46.10.84.223. Според предоставена от ищеца информация, устройствата от които се ползва банкирането са преносим компютър и мобилен телефон.

Въпрос 10: Има ли нетипични IP-адреси, използвани на 11.10.2021 г за влизане в системата и какво е тяхното териториално местоположение?

Отговор: На 11.10.2021 г. в 00:08 часа в системата е влизано със съответните потребител и парола от IP адрес 79.100.149.255, като локацията е град София. На 11.10.2021 в 08:12 часа системата е посетена от 92.247.116.157, клиент на А1 намиращ се в България.

Въпрос 11: За кои платежни нареждания са ползвани нетипичните IP- адреси?

Отговор: В 00:24 часа на 11.10.2021 г. е нареден превод на името на Ц.Ц. в ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА IBAN - *****, с основание „захранване“ за сумата от 2990

лева. На 11.10.2021 г. в 10:16 часа е подписан превод към В.В. в УНИКРЕДИТ БУЛБАНК IBAN - *****, с основание „захранване“ за сумата от 5855 лева.

Въпрос 12: Съществува ли техническата възможност едно трето лице, без знанието и съгласието на ищеца В., да влезе в профила му за електронно банкиране и да извърши платежната операция, до която се отнася настоящия иск? Ако е възможно, то какви биха могли да бъдат евентуалните механизми за това?

Отговор: Възможно е трето лице да извърши операции през сайта за електронно банкиране. Необходимо е да се знаят потребител със съответната парола, ПИН кода избран от потребителя и да се получи кода за потвърждение от изпратения SMS. Механизмите за извършване на такава операция биха могли да бъдат следните:

- Споделяне на потребител и парола с трето лице или въвеждането им във фалшиви сайтове за електронна търговия и др.
- Кражба на данни от устройството чрез инсталиране на зловреден софтуер - записани пароли в браузър или прихванати при въвеждането им от клавиатурата.
- Физически достъп до мобилния телефон с цел клониране на СИМ картата и получаване на изпратения SMS.

Въпрос 13: Съществува ли абсолютната сигурност, че дадена електронна система, програма, приложение, парола, код, ПИН, могат да бъдат защитени от злоумишлени действия на трети лица?

Отговор: За да се гарантира, че системата е сигурна или поне възможностите за грешки да се сведат до минимум се използва многофакторна идентификация. В случая се използват независими средства за сигурност, които не са свързани и не си влияят. Колкото и сигурна да е една система винаги има възможност за човешка грешка или небрежност.

Въпрос 14: Защо към часа на извършения превод, няма отразено логване в системата на банка ДСК?

Отговор: Според наличната в системата на банка ДСК информация (представена и по предходната експертиза), няма данни за друг вход в електронното банкиране на потребителя на 11.10.2021 г. в периода 08:49ч. до 10:14ч. Следва банкирането да е било отворено (имало е активност) за целия период от 08:49 часа, когато е осъществен входа, до 10:14, когато е изпратен СМС-а, съдържащ кода за потвърждение на превода.

От показанията на свид.Й.С.В. - майка на ищеца става ясно, че съпругът ѝ е починал на 12.10.2021 г. във Военна болница Сливен, а на предния ден - 11.10.2021 г. са отишли със сина ѝ С., с когото живеят заедно, да го посетят в болницата и са чакали доктора да излезе от визитация. Излязли сутринта към 8.20 - 8.30ч. и тръгнали с личния автомобил на сина ѝ - той карал колата, нямало друг човек с тях. В Сливен пристигнали към 9ч. Доктора излязъл към 12.20ч. и 10 минути разговаряли с него и в 12.30 си тръгнали наобратно. В сградата на болницата свидетелства, че са чакали в коридора, прави - нямало къде да се седне и докато чакали доктора, сина ѝ С. не си е пипал телефона и не е носил лаптоп. След като говорили с доктора си тръгнали, като през цялото време били заедно на третия етаж, където е Ковид отделението. От Сливен със С. си тръгнали в 12.30ч., дошли в гр.Нова Загора и С. отишъл до Виваком за около 10-20 минути, а тя стояла в колата, но не знае защо е ходил там, следе като се върнал нищо не ѝ казал и после я закарал до с.Кортен и се върнал обратно в Нова Загора. Не знае защо - нищо не ѝ казал. На 12.10.2021 г. доктора ѝ се обадил от гр.Сливен и казал, че съпруга ѝ е починал, тя съобщила на сина си по телефона, че баща му починал и той ѝ казал, че идва до Нова Загора, сутринта тръгнал за Нова Загора Към 9.00ч. му звъннала по телефона и му казала и той ѝ казал, че ще си дойде в Кортен.

От така приетото за установено съдът прави следните правни изводи:

Безспорно се установи, че страните по делото са в облигационни отношения, възникнали въз основа на Договор за разплащателна сметка, по силата на който банката е открила на В. разплащателна сметка под № 14711530, а по-късно между тях са сключвани и допълнителни договорки - Искане от 02.06.2006 г. за ползване на услуги, предлагани чрез ДСК директ, Искане от 14.09.2011 г. за промяна на достъп до ДСК Директ за граждани, Искане от 28.04.2015 г. за достъп/промяна на достъп до ДСК директ и Рамков договор от 15.12.2019 г. за предоставяне на платежни услуги, в резултат на които на ищеца е предоставена възможността за телефонно и интернет банкиране, чрез електронните канали на банка ДСК, и е уговорено същият да извършва преводи по сметки на трети лица и/или по сметки в други банки с цифров сертификат, издаден от банката, като за това той е заявил

ползвания от него телефонен номер за получаване на SMS-код за инсталиране на сертификат и код за потвърждаване на преводите.

От посочените допълнителните съглашения е видно, че техен предмет се явява предоставянето на ищеца на платежен инструмент по смисъла ДР § 1, т.30 на ЗПУПС, а именно „персонализирано устройство или набор от процедури, договорени между доставчика и ползвателя на платежни услуги и използвани от ползвателя с цел подаване на платежно нареждане“, а страните по тях имат качеството, съответно на доставчик на платежни услуги и на ползвател на тези платежни услуги.

Установи се също, че на 11.10.2021 г. от сметката на ищеца са издадени 2 платежни нареждания:

1. В 00.23ч е създаден и в 00.24ч е подписан и нареден превод в размер на 2990 лв. с получател „Ц.Ц.“ по сметката му в Първа инвестиционна банка с основание на плащането „Захранване“.

2. В 10.14ч е създаден, а в 10.16ч е подписан и нареден превод в размер на 5855 лв. с получател „В.В.“ по сметката му в Уникредит Булбанк, с основание на плащането „Захранване“.

За същите обаче ищецът в настоящото производство твърди, че не са разрешавани и/или извършвани от него, но тъй като сумата 2990 лв. е била доброволно възстановена от банката, т.е не била предмета на производството, то спорен остава превода/платежното нареждане за 5855 лв., за която както бе посочено последният твърди, че е неразрешена от него платежна операция, което ангажира отговорността на ответника, тъй като съгласно чл.70, ал.1 от ЗПУПС „Платежната операция е разрешена, ако платецът я е наредил или е дал съгласие за изпълнението ѝ. При липса на съгласие платежната операция е неразрешена“, а съгл. чл.70, ал.2 и ал.3 от ЗПУПС съгласието може да се даде преди или след изпълнението на операцията по ред и начин, уговорени между платца и съответния доставчик.

Съгласно разпоредбата на чл.79, ал.1 от ЗПУПС „В случаи на неразрешена платежна операция доставчикът на платежни услуги на платца, му възстановява незабавно стойността на неразрешената платежна операция и във всеки случай не по-късно от края на следващия работен ден, след като е забелязал или е бил уведомен за операцията, освен когато доставчикът на платежни услуги на платца има основателни съмнения за измама и уведоми съответните компетентни органи за това. Когато е необходимо, доставчикът на платежни услуги на платца възстановява платежната сметка на платца в състоянието, в което тя би се намирала, ако не беше изпълнена неразрешената платежна операция. Вальорът за заверяване на платежната сметка на платца е не по-късно от датата, на която сметката е била задължена със сумата на неразрешената платежна операция.“.

ЗПУПС регламентира и урежда подробно начина, по който се разпределя отговорността между страните по договора за платежни услуги при извършване на неразрешена платежна операция, чийто фактически състав включва елементите, които подлежат на установяване в производството:

1. Наличие на договор за платежни услуги между страните по спора;
2. Изпълнението от страна на банката - ответник на конкретна платежна операция;
3. Че тази платежна операция има характера на неразрешена от платца, който е и ползвател на платежната услуга по сключения договор/;
4. Че не е налице някое от предвидените в ЗПУПС основания, при които се изключва или ограничава отговорността на доставчика на платежни услуги при изпълнението на неразрешена платежна операция.

ЗПУПС регламентира специални процесуални правила относно тежестта за доказване на обстоятелството дали една платежна операция е разрешена, които изключват приложението на общото правило на чл.154, ал.1 от ГПК.

Съгласно разпоредбата на чл.78, ал.1 от ЗПУПС „Когато ползвателят на платежна услуга твърди, че не е разрешавал изпълнението на платежна операция или че е налице неточно изпълнена платежна операция, доставчикът на платежната услуга носи доказателствената тежест при установяване автентичността на платежната операция, нейното точно регистриране, осчетоводяването, както и затова, че операцията не е засегната от техническа повреда или друг недостатък в услугата, предоставена от доставчика на платежни услуги.“. Ал.3 на същият член сочи, че „Установяването на автентичността е

процедура, която позволява на доставчика на платежна услуга да провери правомерното използване на конкретен платежен инструмент, включително неговите персонализирани средства за сигурност.“. В допълнение към правилата за доказване е разпоредбата на чл.78, ал.4 от ЗПУПС, че „Когато ползвателят на платежна услуга твърди, че не е разрешавал платежна операция, регистрираното от доставчика на платежни услуги използване на платежен инструмент не е достатъчно доказателство, че платежната операция е била разрешена от платеца или че платецът е действал чрез измама, или че умишлено или при груба небрежност не е изпълнил някое от задълженията си по чл.75. Доставчикът на платежни услуги представя доказателства, че е налице измама или груба небрежност от страна на ползвателя на платежни услуги“.

Тълкуването на цитираните чл.78, ал.1 и ал.4 сочи, че рискът от изпълнение на неразрешена от платеца операция /макар и наредена чрез договорения платежен инструмент/, законът възлага в тежест на банката-доставчик на платежната услуга, като основанията при които доставчика на платежни услуги би се освободил от отговорност, са предвидени в чл.80, ал.3 от ЗПУПС, съгласно който „Платецът понася всички загуби, свързани с неразрешени платежни операции, когато ги е причинил чрез измама или с неизпълнението на едно или повече от задълженията си по чл.75 умишлено или поради груба небрежност. В тези случаи платецът понася вредите независимо от размера им.“.

Предвид изложеното следва, че за да бъде ангажирана отговорността на доставчика на платежни услуги за изпълнението на неразрешена платежна операция по сключен между него и ползвателя на услугите договор, е достатъчно от ползвателя на платежните услуги само да се направи твърдение, че не е разрешавал платежната операция. В този случай законът възлага изцяло в тежест на доставчика да установи при условията на пълно и главно доказване конкретни факти, при които тази отговорност не възниква или нейното ангажиране се изключва и които факти са следните:

1/ Че платежната операция е автентична по смисъла на чл.78, ал.3 от ЗПУПС, като съгласно изричния текст на закона това не се доказва при установяване единствено на факта, че от доставчика е регистрирано, че конкретната платежна операция е наредена или извършена чрез използване на платежен инструмент;

2/ Че при инициране на платежната операция, извършена чрез използване на платежен инструмент, платецът е действал чрез измама или че умишлено или при груба небрежност не е изпълнил някое от задълженията си по чл.75 от ЗПУПС.

От събраните по делото писмени и гласни доказателства се установява, че ищецът, в подкрепа на наведеното от него твърдение, че не е разрешавал процесната платежната операция:

Молба до Банка ДСК АД Нова Загора вх.рег.№ 1903-10-00932/11.10.2021 г. с искане за възстановяване на сумите и по двете операции, за които е заявил, че не са разрешени и не са извършени от него - още на същия ден в който са извършени операциите и в който той е узнал за тях - 11.10.2021 г. в изпълнение на задължението му по чл.75, т.2 от ЗПУПС незабавно след узнаване да уведомява доставчика в случай, че е налице присвояване или неразрешена употреба на платежния му инструмент.

Допълнителна напомнителна молба до ЦУ на Банка ДСК София, рег.№ 1903-10-00029/17.01.2022 г., от която е видно, че банката, в нарушение на задължението си по чл.174, ал.3 и ал.4 от ЗПУПС, не е дала на ищеца писмен отговор по първоначалната молба повече от 3 месеца след подаването ѝ.

От Постановление на Районна Прокуратура Сливен - ТО Нова Загора по ДП № 81/2022 г. по описа на РУ МВР Нова Загора е видно, че за описаните в исквата молба обстоятелства ищецът е сезирал прокуратурата, извършена е предварителна проверка от органите на МВР и е образувано посоченото досъдебно производство за престъпление по чл.212а, ал.1 от НК, изпратено по компетентност на Софийска районна прокуратура, тъй като е установено, че и двата електронни адреса, от които са наредени неразрешените от ищеца преводи, са различни от местонахождението на ищеца към онзи момент и се намирили на територията на гр.София, където е извършено престъплението.

Представени са и писмени доказателства, представляващи писмени справки от мобилните оператори „А1 България“ ЕАД и „Виваком“, които съдът изиска от Районна прокуратура София и същите представляват част от изготвените такива за целите на ДП № 81/2022 г. по описа на РУ МВР Нова Загора и ДП № 125/2022 г. на ГДБОП /пр.пр.№ 9321/2022 г. на СГП/.

От справка № Е-2201/08.03.2022 г. на „Виваком“ е видно, че IP адрес 79.100.149.255 от който е извършен превода за 2990 лв. е част от адресното пространство на оператора „Виваком“, и за периода от 04.09.2021 г. до 15.12.2021 г. е използван в гр.София от посочено в справката физическо лице, което лице е различно от ищеца.

От справка изх.№ 4669/09.03.2022 г. от „А1 България“ ЕАД пък се установява, че IP адрес 92.247.116.157 е част от мрежата на „А1 България“ ЕАД и е динамичен адрес за домашни потребители, използван в гр.София, и че адресът не е ползван на 11.10.2021 г., когато е извършен превод, предмет на спора. Същото обстоятелство е повторно заявено и в писмо от по-късна дата с изх.№ 10451/03.06.2022 г. на „А1 България“ ЕАД.

Както бе посочено по-горе в заключението си вещото лице е извело, че в електронната система на БДСК се съдържа информация за извършените преводи, изпратени SMS-и и потребителски сесии и че няма данни за технически повреди или сризове в системата, банката е изпълнила договорената между страните процедура по задълбочено установяване на идентичността на клиента, правилно са въведени потребителското име, паролата за вход, ПИН кода, а също и кодът за потвърждаване на плащането, получен чрез SMS;

- И за двата превода, за които ищецът твърди, че не са разрешавани от него, са използвани нетипични IP адреси, различни от използваните от ищеца през съответния месец. Преводът от 2990лв е извършен от IP адрес 79.100.149.255, собственост на „Виваком“ и е с локация град София;
- Преводът за 5855 лв. е нареден от IP адрес 92.247.116.157, собственост на „А1 България“ ЕАД, използван в гр.София, т.е. за извършване на процесния превод на 11.10.2021 г., системата на банката е отчела влизане от IP адрес, за който собственикът на адреса - „А1 България“ ЕАД - изрично е заявил, че не е бил използван на съответната дата. За разлика от електронната система на собственика на адреса, електронната система на банката е отчела влизане от горепосочения IP адрес 92.247.116.157 на два пъти - първо в 8,12ч, а по-късно и в 8,49ч. Платежното нареждане било създадено в 10,14ч, пак в 10,14ч бил изпратен СМС до мобилния телефон на ищеца с код за потвърждаване на плащането, платежното било подписано в 10,16ч и изпратено в 10,16ч. Видно от Приложение № 3 и от изявленията на експерта в о.с.з. от 11.08.2022 г., SMS-а с кода за потвърждение на плащането е изпратен от БДСК ЕАД, чрез мрежата на „А 1 България“ ЕАД /„А1+Мобика“/, който трябвало да го достави до мобилния телефон на ищеца /абонат на „Виваком“/, за да извърши потвърждаване на плащането.

Разпитан в о.с.з. на 11.08.2022 г. вещото лице изразява становище, че е възможно SMS-ът с кода за потвърждение да бъде узнат от трето лице, ползващо определена техника, тъй като този вид комуникация е сравнително стара, програмата и не се обновява и няма проектирана някаква сериозна защита. Експертът изказва общи предположения, но не посочва да е констатирал конкретни действия от страна на ищеца, с които последният да не е опазил персонализираните средства за сигурност на предоставения му платежен инструмент. Относно възможните механизми за злоумишлени действия от страна на трети лица, в заключението са изложени 3 различни хипотези, но няма категоричен извод в полза на никоя от тях. Разпитан в съдебното заседание, проведен на 29.09.2022 г., експертът отдава предимство на хипотезата, че процесната платежна операция е извършена от трето лице и че по тази причина сим картата на телефона на ищеца е била клонирана, което е довело до блокирането на телефона на съответната дата и до необходимостта да бъде заменена сим картата с нова. Вещото лице не е изразило становище по горепосоченото противоречие в справките на мобилните оператори, тъй като същите са получени и приети като доказателства, едва след приемане на неговото заключение.

От друга страна ответника не ангажира доказателства, че е отговорил в срока по чл.174, ал.3 от ЗПУПС на молбата на ответника с вх.рег.№ 1903-10-00932/11.10.2021 г., с която е уведомен като страна по договора, че са налице неразрешени платежни операции и не е взел по твърденията на ищеца, че към момента на оспорвания от него превод мобилния му телефон не е работил. Предвид разпоредбата на чл.79 от ЗПУПС, ответникът не твърди и наличие на измама от страна на ищеца. От приложените по делото доказателствата не се установява ищецът да е нарушил умишлено или поради груба небрежност някое от своите

договорни задължения, посочени в чл.75, т.1, 2 и 3 от ЗПУПС.

Не стана ясно и защо по едната неразрешена платежна операция банката е възстановила сумата на ищеца, а по другата - не го е сторила, както и дали ответната „Банка ДСК“ ЕАД е сезирала във връзка с това компетентните органи за измама, въпреки че такива въпроси бяха зададени на ответника по реда на чл.176 от ГПК в последното по делото о.с.з.

Анализът на събраните по делото доказателства обосновава правния извод, че са налице всички елементи от фактическия състав, с които се ангажира отговорността на ответника за неразрешена платежна операция, и че не са налице предвидените в ЗПУПС основания, които биха изключили или ограничили отговорността на доставчика на платежни услуги.

В производството не се доказва автентичността на платежната операция, извършена от името на ищеца, нито нейното точно регистриране, а напротив - съвкупната преценка на доказателствата обосновава извода за наличие на неправомерни действия от трети лица при използването на конкретния платежен инструмент, тъй като IP адресът, от който е било осъществено влизането в електронната система на банката за извършване на съответното платежно нареждане, е нетипичен за ищеца и е бил използван само при извършване на оспореното платежно нареждане, местоположението на адреса е в гр.София, което е различно от местоположението на ищеца към онзи момент, а заявеното от ищеца, че мобилният му телефон не е работел изключва възможността да е получил SMS-ите с код за потвърждение на плащането и за извършения превод, а освен това е налице и противоречие и взаимно изключващи се данни от две различни електронни системи, относно активността на електронния адрес, от който е извършено процесното платежно нареждане. От една страна собственика на IP адрес 92.247.116.157 двукратно потвърждава, че няма данни за активност на този адрес на деня, в който е извършен превода, а от друга страна, електронната система на БДСК ЕАД за същия ден е отчела 2 отделни сесии от този IP адрес, като именно във втората сесия, започнала в 8,49ч, след час и половина престой в системата, в 10.16ч е подписано и процесното платежно нареждане.

Изложените обстоятелства изключват автентичността на извършената платежна операция и нейното точно регистриране съгласно изискванията на чл.78, ал.3 от ЗПУПС, въпреки че е извършена с договорения между страните платежен инструмент.

Противоречивите данни от електронните системи на ответника и на мобилния оператор А1 компрометират, както правомерното влизане в системата на БДСК, така и всички по-нататъшни действия по създаване и подписване на конкретния превод, вкл. комуникацията чрез SMS, изпращан чрез мрежата на А 1 за неговото потвърждаване и съобщаването на факта, че е извършен.

Освен това регистрираното от електронната система на доставчика използване на конкретния платежен инструмент само по себе си не доказва, че платежното нареждане е било разрешено от платеща и не освобождава ответника от отговорността да възстанови съответната сума, тъй като съгласно чл.78, ал.4 от ЗПУПС „Когато ползвателят на платежна услуга твърди, че не е разрешавал платежна операция, регистрираното от доставчика на платежни услуги използване на платежен инструмент не е достатъчно доказателство, че платежната операция е била разрешена от платеща или че платецът е действал чрез измама, или че умишлено или при груба небрежност не е изпълнил някое от задълженията си по чл.75. Доставчикът на платежни услуги представя доказателства, че е налице измама или груба небрежност от страна на ползвателя на платежни услуги“.

Не се установиха факти, които да освобождават ответника от отговорност, като например от страна на ищеца да е налице умишъл или груба небрежност при изпълнение на задължението му да предприеме всички разумни действия по опазване на персонализираните средства за сигурност на използвания платежен инструмент. Обстоятелството, че са въвеждани правилно и от първия път потребителското име, паролата, пин кода и кода от SMS не води до извод за изпълнение на договорно задължение на ползвателя по чл.75, т.3 от ЗПУПС. Не е без значение и изразеното в становището на вещото лице, че сим картата на телефона на ищеца е била клонирана, което предполага наличие на специални знания и умения, каквито у ищеца не бяха установени.

В изпълнение на договорните си задължения ищецът незабавно е уведомил доставчика за констатираните от него нередности по банковата му сметка, а в изпълнение на гражданските - е сезирал и компетентните разследващи органи.

От своя страна обаче ответника е в забава по отношение на договорните си

задължения - доставчикът на платежната услуга не е уведомил в срока по чл.174, ал.3 от ЗПУПС какво е становището му по повод заявените от ползвателя обстоятелства за наличие на неразрешени преводи и не е възстановил в срока по чл.79, ал.1 от ЗПУПС сумата по неразрешената операция, въпреки че е бил подканян и подсещан за това от ищеца, както и липсват данни ответника да е сезирал компетентните органи за измама.

Предвид изложеното съдът намира, че по отношение на ответника следва да бъде ангажирана отговорността му за неразрешената платежна операция, бидейки в качеството си на доставчик и следва да се приложи общото правило на чл.79, ал.1 от ЗПУПС - сумата по нея да бъде възстановена изцяло от банката по сметката на ищеца.

С оглед уважаването на предявения от ищеца иск по чл.79, ал.1 от ЗПУПС, следва да бъде уважен и акцесорния иск по чл.86 от ЗЗД.

Относно разноските:

При този изход на делото, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца и за сторените от него разноски по делото, а именно такива в размер на 1348.34 лв., от които 241.30 лв. - държавна такса, 3.52 лв. - банкова комисионна, 353.52 лв. възнаграждение за вещо лице, 15.00 лв. за призования свидетел и 750.00 лв. адвокатски хонорар.

Водим от горното съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл.79, ал.1 от ЗПУПС във вр. с чл.86 от ЗЗД, „БАНКА ДСК“ АД с ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление: гр.София 1036, район „Оборище“, ул.„Московска“ № 19, **ДА ЗАПЛАТИ НА** С. В. В. с ЕГН ***** и постоянен адрес: *****, **СУМАТА** от 5855.00 лв. /пет хиляди осемстотин петдесет и пет лева/ - главница, представляваща стойността на неразрешената от ищеца платежна операция с уникален регистрационен номер ORN 1110210000123 от 11.10.2021 г., извършена към банкова сметка В***** на името на лицето В.В., с основание за превода „захранване“, както и 175.65 лв. /сто седемдесет и пет лева и шестдесет и пет стротинки/ мораторна лихва за забава върху главницата, считано от 13.10.2021 г. до датата на подаване на исковата молба - 28.01.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 28.01.2022 г. - датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА „БАНКА ДСК“ АД с ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление: гр.София 1036, район „Оборище“, ул.„Московска“ № 19, **ДА ЗАПЛАТИ** на С. В. В. с ЕГН ***** и постоянен адрес: *****, **СУМАТА** от 1348.34 лв. /хиляда триста четиридесет и осем лева и тридесет и четири стротинки/, за направените по делото разноски.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от получаване на съобщението от страните пред Сливенски Окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Нова Загора: _____